

Vesa Vuorenkoski

26.2.2020

Tutkimusryhmän alkurahoitus yrityksille

Suomessa suoritetaan noin 1 700–1900 tohtorintutkintoa vuodessa. Näistä noin 400 on ulkomaalaistaustaisten suorittamia. Yrityssektorin tutkimus ja kehityshenkilöstöstä, joka on noin 38 000 henkilöä, tohtoreiden osuus on kasvanut kymmenessä vuodessa 3,8 prosentista 5,9 prosenttiin (noin 2 200 henkilöä). Määrä on kasvussa tutkimus- ja kehitystoiminnan vaatimusten kasvaessa.

Yritysten innovaatiotoiminnan johtamisen kannalta tohtoreilla on suuri merkitys. Pystyäkseen luomaan korkeatasoisen tutkimus- ja kehityshankkeen yrityksen on nykyään monesti hankittava myös ulkopuolista rahoitusta, usein julkisista lähteistä.

Juuri päättyneen EU:n horisontti -ohjelmakauden aikana pk-yritykset ovat parantaneet rahoituksen saantia. Pk-yritykset ovat onnistuneet varmistamaan 189 miljoonaa euroa eli 21 prosenttia Suomeen tulleesta rahoituksesta koko ohjelmakauden aikana. Suomalaisten organisaatioiden hakemusten onnistumisprosentti on ollut heikompi kuin EU-maiden keskiarvo. Rahoituskilpailussa onnistuakseen yrityksellä on oltava henkilöstöä, joka osaa suunnitella tutkimus- ja kehityshankkeita ja niiden rahoitusmahdollisuuksien hyödyntämistä.

Vaativan tutkimus- ja kehityshankkeen läpivieminen yrityksen omin voimin on usein haasteellista. Tutkijataustaisten osaajien rekrytoiminen ei myöskään ole samanlaista kuin muun henkilöstön. Tohtoreiden siirtymisessä yritysten palvelukseen on olemassa tämän vuoksi kynnys, jonka ylittämiseksi on kehitetty esimerkiksi säätiöiden rahoittama Podoco -hanke, joka alkoi tekniikan alalla. Sen kautta rahoitetaan vuositasolla joidenkin kymmenien tohtoreiden työllistyminen yrityksiin.

Akava ehdottaa uutta julkisrahoitteista yrityksille suunnattua tutkimusryhmän alkurahoitusta, jonka puitteissa yritys voisi saada rahoitusta tutkimusjohtajan ja tutkijoiden palkkaamisen alkuvaiheeseen. Rahoitus olisi sidottu alustavan tutkimus- ja kehitysidean toteuttamiseen ja siihen liittyvän tutkimus- ja kehityshankkeen rakentamiseen.

Uuden rahoitusmallin tavoite olisi tarjota 200:lle yritykselle rahoitus tohtorikoulutetun tutkimusjohtajan, -päällikön tai tutkijan palkkaamiseen. Rahoitus turvattaisiin pisimmillään vuodeksi ja olisi sidottu yrityksen tutkimus- tai tuotekehitysideaan sekä pätevän tutkijan palkkaamiseen.

Tutkimusryhmän alkurahoitus yrityksille -rahoitusmalli

Esitetään rahoitettavaksi vuosittain enintään 200 tohtorin palkkaaminen yritykseen 12 kuukaudeksi. Yksi yritys voisi hyödyntää enintään kolmen tohtorin rahoittamista. Rahoituksen tukimääräksi esitetään 90 prosenttia palkasta 4 625 euroon saakka. Yrityksen omavastuu olisi 10 prosenttia 4 625 euroon asti sekä työnantajamaksut. Rahoituskustannus valtiolle olisi enimmillään bruttomääräisesti 9,9 miljoonaa euroa ja nettomääräisesti 6,9 miljoonaa euroa. Järjestelmä rahoittaisi itsensä, mikäli pk-yritysten saanti EU:n Horisontti-ohjelmasta kasvaisi vuositasolla 25 prosenttia nykyisestä.